

KURJER WARSZAWSKI

ROK PIĘCZDZIESIĄTY PIERWSZY.

Prenumerata „Kur. War.“ wynosi: w Warszawie rocznie rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 kop. 40, kwartalnie rs. 1 kop. 20, miesięcznie kop. 40; za odnośnienie do domu dopłaca się k. 5 na miesiąc. Numer pojedynczy w Kancelarzędzie Redakcyjnym kop. 5. Redakcja otwarta od 11-ej z rana do 2 po południu.

Na prowincji i w Cesarstwie wynosi rocznie rs. 8 (w tem mieści się już opłata pocztowa za przesyłkę kop. 96, oraz za opakowanie i Ekspedycję Rsr. 2 kop. 24). Prenumerata przyjmuje się rocznie, półrocznie i kwartalnie. Rękopisma nadsyłane do Redakcji nie zwracają się

Dziś: 8-go Maxyma B. Niedz. 8-tej Elżbiety Królowej. Poniedziałek: 8-go Feliksa Wal. Wtorek: Ofiarowanie N. M. P. Wschód słońca o godzinie 7 minut 27. Zachód " " " 4 " 3. Długość dnia godzin 8 minut 36. Ubyło " " " 8 " 7. Środa: 8-tej Cecylii P. M. Czwartek: 8-go Klemensa Pap. M. Piątek: 8-go Jana od Krzyża Wyz. Sobota: 8-tej Katarzyny P. M. Adres Redakcji „Kurjera Warsz.“: PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ.

— Na niedzielę jutrzejszą 25-tą po Świątkach, przypada ewangelja u Mateusza Św. w rozdziale VIII, „O burzy na morzu.“

— W dniu jutrzejszym rozpocznie się nabożeństwem odpustowym w kościele 8-go Ducha wprost ulicy Mostowej, doroczna uroczystość 8-go Stanisława Kostki. Uroczystość ta odbywać się będzie przez dni ośm (z oktawą) zwykłym obrzędem odpustów kościelnych. Pierwszego i ósmego dnia, odprawione będą nabożeństwa z wystawieniem N. Sakramentu, z kazaniem i procesjami tak z rana jak i po południu, w inne zaś dni oktawy, odbywać się będą przed ołtarzem 8-go Stanisława Kostki uroczyste wotywy o godzinie 9-ej z rana.

— (m) — A. Ile się płaci za bilet wejścia do salonu Wystawy? B. W dniu powszednie po 15 kopiejek od osoby, a w święteczne po 5 kopiejek. A. Wystawa musi więc być licznie odwiedzana? B. Gdzież tam! W dniu powszednie salon, jak mówi poeta: najczęściej dzwoni echem pustyni, a i w niedzielę i święta niebysza nigdy przepełnionym.

A. A to dziwna obojętność dla sztuk, najpiękniejszych pod słońcem! B. To nie jest wynikiem obojętności. Z pewnością W dniu powszednie dla tego tylko tak mała liczba osób odwiedza Wystawę, ponieważ w Warszawie jest niewielu ludzi interesujących się artystycznym ruchem, którzy są w możności wydatkowania 15 kopiejek, w niedzielę zaś i święta, niebierają się tam oni licznie z obawy natłoku. — Bardzo wielu bowiem sądzi, że wówczas, gniją sobie zębra i depczą po nogach zgromadzeni z całej Warszawy pięciokopiejkowi miłośnicy sztuki.

A. Komitet towarzystwa, powinien więc obmyślić jakiś praktyczny środek dla powiększenia dochodu, który w każdym razie jakkolwiek należy do niestałych, może przecież być wcale korzystnym zasilkim dla funduszów zbieranych na kupno obrazów i rzeźb, stypendja i t. p. cele artystyczne? B. Rzeczywiście—komitet, powinien obmyśleć i zastosować praktyczny środek pomnażania swoich dochodów. Mojem zdaniem, najwłaściwiej byłoby, ażeby opłata za bilety wejścia na Wystawę, oznaczoną została, dajmy na to: po 7½ kopiejek, tak we dniu powszednie jak i w święteczne. Prawdopodobnie, gdyby takie niższenie opłaty nastąpiło, Wystawa byłaby licznie odwiedzana.

A. Ciekawa rzecz, co na tę dzisiejszą rozmowę odpowiedzą nam artyści, zasiadający na fotelach komitetowych w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych? B. Na to, niemożę inaczej odpowiedzieć tylko słowami „Hamleta.“ Oto jest pytanie!...

A. Lecz pójdźmy na górę do salonu przyjrzeć się wystawowym nowościom.

B. I owszem! właśnie po to tu przyszedłem.

A. To nowy portret pędzla p. Lessera. Jakże ci się podoba?

B. W malowaniu widnieje wiele doświadczenia, ale figura wydaje się zbyt sztywną, martwą... A. Widzisz przecie na kartce przyklepionej do ramy, „że to jest portret pośmiertny.“

B. Lecz spojrz! to wcale ładna rzecz ten portret damy, namalowany przez pana Biedrońskiego.

A. Rzeczywiście!

B. Są w nim jak w pięknym kwiecie barwy i blaski. Tutejsi główni krytycy sztuk pięknych w Warszawie i na przedmieściu Pradze, powinni pochwalić tę nową pracę p. Biedrońskiego.—I to także ładna nowość: Cyganie, Kostrzewskiego. Drogą piaszczystą od lasu, ciągnie gromadka tułaczów, których deszcz myje a wiatr osusza. Szczęśliwy pomysł! Szkoda tylko, że Kostrzewski kiedy wziął przeszło łokciowy blejtram, nie odrysował na nim wyraźniej kilka cygańskich typów. — Żal mi go też szczerze iż musi sobotnim ścięciem na niedzielny targ robić rysunki do Kurjera Świętecznego, Muchy, Tygodnika, Kłosów i tym podobnych efemeryd ilustrowanych.

A. Die Kunst geht zum Brod!... Sztuka staje się rzemiosłem... Ale powiedz mi Zoilu, co to jest?

B. Praca okolicznościowa pana Heymanna. Żuaw z pola bitwy przynosi list do starej matki swojego komendanta. Zdaje się tak mówić ów obrazek? Żuaw jednakże ma kostjum tak świeży, jak gdyby przybywał wprost od krawca. Ten sposób malowania, przypomina mi także akwarelle francuzkie z czasów Ludwika Filipa.

A. Czyj to jest portret?

B. Nieboszczyka Antoniego Wieniarskiego, literata. Pan Miller malował go widocznie przysiedziawszy fałdów i zład jest to jeden z najlepszych jego dzisiejszych obrazów. Niema w nim ani oślepiającego blasku, ani junakierji, która zachwyca ludzi słabych.

Wiadomości miejscowe.

— Dyrektor Konserwatorium Muzycznego, ma honor zawiadomić szanownych pp. artystów i amatorów muzycznych, że w przyszłą środę, jako w dzień 8-tej Cecylii, patronki muzyki w kościele Archikatedralnym i Metropolitalnym 8-go Jana o godzinie 10-ej, odprawionem będzie nabożeństwo solenne, w czasie którego wykonaną będzie msza składana z dzieł treści religijnej utworu: Gomułki, X. Górczycskiego (z XVII wieku), St. Moniuszki, Brzowskiego, Gab. Różańskiego, Nowakowskiego i Ap. Kątskiego, na które najuprzejmie zaprasza.

— W dniu 7 (19) listopada r. b. (w niedzielę), o godzinie 12tej w południe, w lokalu Ochrony II-giej, przy ulicy Ogrodowej Nro 841, odbędzie się posiedzenie Rady Opiekuńczej ubogich Cyrkułu 5 i 6-go w celu odbycia wyborów na Opiekuna i Zastępcę, na które to posiedzenie zaprasza się Członków Towarzystwa zamieszkałych w Cyrkule.

— W zeszłą niedzielę dnia 12 b. m. w obec Prezesa, Członków kolegium i Opiekunek sierot, odbył się egzamin doroczny w Ochronie Ewangelickiej, pod opieką kolegium K. Zboru Ewang.-Augsb. Warsz. pozostającej, której przewodniczącym jest członek kolegium p. Dr Malcz, opiekunkami pp. Wanda z Kwiatkowskich Osterloff i Marja Braun.

W ciągu r. 1870/1 uczęszczało do Ochrony dzieci obojga płci razem 122.

Opłata za naukę, dozór, pożywienie, wynosiła od dziecka po kop. 45 miesięcznie, zupełnie biedne dzieci, pozostawały na koszcie wydziału jałmużniczego koll. K. Oprócz katechizmu, czytania, pisania, rachunków, wprawiania do robót ręcznych i ćwiczeń pamięciowych, wykładano dzieciom najogólniejsze przystępne wiadomości z nauk przyrodzonych. Udzielono nagród w książkach, kajetach, listach pochwalnych dzieciom 25. W końcu wszystkim rozdano cukierki, pierniki i t. d., a biedniejszym roboty ręczne (pończoszki, koszulki), przez uczęszczające dzieci do ochrony w ciągu roku wykonane.

— Jak nas zapewniano, Dyrekcja teatrów, w uznaniu trzydziesto-pięcioletniej, zasłużonej pracy p. Aloiego Stolpego, zamierza przeznaczyć jedno z widowsk na jego benefis.

Zacny ten zamiar, niewątpliwy, że będzie popartym przez publiczność.

O ile także wiemy, we wspomnionem benefisowem widowisku, przyjmą współudział wszyscy pierwszorzędni artyści tutejszej sceny.

Szczegóły o tym fakcie podamy we właściwym czasie.

— Opera Mayerbeera „Jan z Lejdy“ ma być wykonaną poraz pierwszy przez artystów miejscowych w przyszłym tygodniu.

Jestto opera, która się pojawiła w Paryżu 16 kwietnia 1849 r., i od tej daty, ma patent swobody we wszystkich stolicach Europy.

Tytułową rolę wówczas na pierwszy swój debiut śpiewał Roger, jeden i jedyny może do dziś dnia prawdziwy tenor francuzki.

Mayerbeer, nieskomponował do rzeczonej opery, uwertury. Castil-Blase objaśniając ten fakt mówi: Mayerbeer przedstawiwszy w *Hugenotach*: *meža*, zrobił nową operę, która jest podobną do *wdowy* pragnącej się *par force* wydać za męża.

I *wdowie* tej udało się i udaje się kokietować bardzo wielu melomanów, ponieważ w arsenale swoich wdzyków, posiada: efektywne melodie, słońca elektryczne, balet na łyżwach, wspaniałą uroczystość koronacji fałszywego proroka i w końcu efekt wybuchu miny prochowej.

Tytułową rolę, ma śpiewać pan Cieślewski, rolę *Fides*, pani Czechowska.

— W przyszły poniedziałek rozstrzygnany będzie w Trybunale Handlowym spór pomiędzy p. W. Ostrowskim współ-właścicielem i pierwotnym redaktorem czasopisma „Kłosy“ a p. S. Lewentalem, obecnym redaktorem odpowiedzialnym i wydawcą wspomnianego czasopisma. Sprawy sądowe w kwestjach literackich są u nas fenomenami, z tego względu więc, sala trybunału w poniedziałek będzie niewątpliwie przepełnioną.

— Przed kilkunastu tygodniami podaliśmy wiadomość zatzerpniętą z dzienników amerykańskich o środku leczenia raka, za pomocą odwaru rośliny *Cundurango*. Skuteczność tego środka została później kilkakrotnie przez rozmaite gazety zagraniczne podana w wątpliwość na zasadzie jakoby stanowczych doświadczeń lekarskich.

Obecnie „Gazeta Lekarska“ zamieszcza ciekawe szczegóły w tym przedmiocie, zaczerpnięte bezpośrednio z pism lekarskich amerykańskich, a więc ze źródła najbliższego.

Pierwszą wiadomość o leczeniu raka za pomocą *Cundurango*, przesłał do Europy konsul holenderski w Washingtonie p. A. Schücking. Pisał on mianowicie o wypadkowo zrobionem odkryciu skuteczności tej rośliny przez jakąś indjanę, która pragnęła męża za jego zgodą uwolnić od cierpień za pomocą otrucia, a tymczasem wyleczyła go z raka. Wypadek ten zdarzył się w prowincji Ecuador w Ameryce południowej. Fakt ów potwierdził umyślną depeszą poseł Stanów Zjednoczonych w Quito p. Ramsey Wing zapewniając, że wie o nim od osób wiarogodnych.

Wedle sprawozdania dra. Scherzera, roślina *Cundurango* należy do rodziny *Synanthe reae* i znana jest botanicom pod nazwą *Mikania Guaco*. Materiał aptekarski znajdujący się od niejakiego czasu w handlu pod nazwą *Guaco*, otrzymuje się właśnie z liści pomiennej rośliny i używany był w ostatnich czasach przeciw ukąszeniom węzów, wodowstrętwi a nawet przeciw cholerze. Dr. Casanares zamieszkały w Quito, donosi, że tam sposób użycia *Cundurango* jest następujący: Z małego kawałka drzewa spłaszczonego, przez bicie, robi się nalawkę i tej daje się chorym po łyżeczce od kawy rano i wieczorem w ciągu 15 dni, poczem po 15 dniowej przerwie, znowu się dawki powtarzają.

Środek ten badał dr. Bliss professor patologii

ług obliczeń, do spełnienia tego zamiaru potrzebny jest kapitał 3,800,000 rubli wynoszący.

— „Głos“ podaje, że do Petersburga, przysłana została na sprzedaż sukna koronkowa, która na wystawie paryskiej oceniona była 75,000 franków. Suknia ta nie znalazła dotąd za granicą amatorki, i za cenę zniżoną, bo tylko za 15,000 rubli, może być nabyta.

— „St. Petersburg. Wied.“ podają, że cyfra żydów znajdujących się obecnie w armji ruskiej, wynosi zaledwie 1,7⁹/₁₀ ogólnej liczby żołnierzy. Taż gazeta donosi, że za plac kupiony pod budowę domu modlitwy, a znajdujący się w Petersburgu przy ulicy Fontanka, towarzystwo żydowskie zapłaciło 32 tysiące rubli.

+ W dniu 20 b. m. t. j. w poniedziałek, w kościele Śgo Jacka, przy ulicy Freta, o godzinie 7ej z rana, odprowadzić się będą Egzekwie za młodszych braci zmarłych, czyli czeladzi kunsztu szewskiego. —10060

+ Za spokój duszy ś. p. Izabelli z Gotków Orłowskiej, zmarłej w Komarnie w dniu 19 sierpnia r. b., odbędzie się Wotywa w kościele Stej Anny na Krak. Przedm.: o godz. 10tej z rana, w dniu 20 b. m., jako następującym po dniu jej patronki, na którą zaprasza się Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zmarłej. —10,045—

+ W dniu wczorajszym po długiej i ciężkiej chorobie, zakończył życie ś. p. Jenerał-Major Leon Lewszyn, w wieku lat 65. Wyprowadzenie zwłok na cmentarz prawosławny Wolski, nastąpi w d. 8 (20), to jest w poniedziałek, o godzinie 12tej w południe, po Nabożeństwie, z cerkwi prawosławnej w pałacu Brühlowskiem. —10,068—

+ W dniu dzisiejszym o godzinie 8½ z rana, przeniosła się do wieczności, opatrzona ŚŚ. Sakramentami Józefa z Czarnowskich Lempicka, żona Teofila Lempickiego emeryta, w wieku lat 71. Na nabożeństwo w dniu 21 b. m. we wtorek o godz. 10-iej z rana w kościele Śgo Krzyża, oraz na pogrzeb w tymże dniu i z tegoż kościoła o godz. 2-iej po południu odbyć się mający, Krewnych i Przyjaciół zaprasza strokany mąż wraz z dziećmi. —10,072—

+ S. p. Karol Plath, starszy Telegrafista po długiej i ciężkiej chorobie przeniół się do wieczności w dniu 17-em Listopada 1871 r. w wieku lat 38. W imieniu, w smutku pogrążonych po stracie jedyne go syna, oddalonych Rodziców oraz Siostr zmarłego, zaprasza się Kolegów, Przyjaciół i Znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 20-ym Listopada r. b. to jest w poniedziałek o godzinie 2½ po południu z Kaplicy przy szpitalu Ewangelickiem na cmentarz Ewangelicko-Reformowany odbyć się mające. —10074—

+ S. p. Anna Bogdańska, córka b. urzędnika, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, w dniu 18 b. m. opatrzona ŚŚ. Sakramentami życie zakończyła, przeżywszy lat 18. Nabożeństwo żałobne za jej duszę odbędzie się w kościele Stej Anny na Krakowskiem Przedmieściu, w dniu 20 b. m. o godzinie 11 z rana, a wyprowadzenie zwłok nastąpi z kaplicy tegoż kościoła w tymże dniu o godzinie 3 po południu. Na ten smutny obrzęd zapraszają rodzice familję, Krewnych i Znajomych. —10,078—

+ Ś. p. Leos Galski, w dniu wczorajszym, o godzinie 5tej wieczorem, po krótkiej a ciężkiej słabości, życie zakończył; żył lat 3 miesięcy 11. Pozostali rodzice w ciężkim smutku, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na eksportację zwłok, jutro, t. j. w niedzielę, o godz. 3ciej po południu, z kościoła Stej Anny na Krakows. Przedm.; na cmentarz powązkowski. —10,069—

+ Żona po ś. p. Filipie Lauffer, składa najczulsze podziękowanie Kapłanom, Kolegom i Przyjaciółom, za oddanie ostatniej posługi mojemu mężowi. —10,054— Józefata Lauffer.

+ W dniu wczorajszym przyjaciele i koledzy odprowadzili na wieczny spoczynek zwłoki ś. p. Ludwika Kolsdorfa, który przez 58 letnią pielgrzymkę na ziemi, niejedną użyteczną pracą, pozostawił po sobie pamiętkę.

Po ukończeniu b. szkół pijarskich wojewódzkich i zdaniu uniwersyteckiego egzaminu, ś. p. Ludwik rozpoczął zawod publiczny wejściem do służby rządowej w r. 1831 do b. Kom. Woj. Mazowieckiego, poczem przeszedł do b. Kom. Rz. Sp. Wew. i Duch., gdzie przechodząc różne stopnie, spełniał przez wiecie lat obowiązki naczelnika sekcji przemysłu, głównie zaś inspektora fabryk więziennych, ze zwinięciem zaś w r. 1868 teźże komissji, otrzymał emeryturę.

W czasie powyższym powoływany był do różnych delegacji i komitetów, z których najważniejsze wliczyniły—był członkiem komitetu gospodarstwa wiejskiego przy b. Instytucie w Marymoncie — do rozpatrzenia pretensji właściciela wód mineralnych sztucznych w Ogródzie Saskim — do rozwinięcia przepisów więziennych — do nadzoru czynności tutejszych Teatrów — do wygotowania przepisów dla zakładów prze-

mysłowych i fabrycznych—do wygotowania przepisów względem opłat od handlu i rzemiosł—do nakreślenia przepisów dla rządów gubernjalnych i naczelników powiatowych, nowo tworzących się—oprócz tego zwiedzał więzienia i fabryki przy nich istniejące.

Od r. 1853 powołany został przez b. Radę Gł. Zak. Dobr. w Król. na członka rady szczegółowej Domu Schr. Star. P. M. i S. D. gdzie po ostatnie dni życia swego uczestniczył czynnie i dobrą radą, jako jeden z pomocników kuratora instytucji dobroczynnej najdawniejszej w Warszawie, bo od r. 1388 datującej się. Oprócz tego należał do narad w przedmiocie utworzenia domu nagrody poczoivej służby, mającego istnieć przy powyższemu domu schronienia, jak również był członkiem komitetu mającego za zadanie utworzenia domu roboczego, w myśl woli wyrażonej testamentem przez ś. p. Stanisława Staszycza, na cò fundusz z chwilą zawiązania się w r. 1869 komitetu znajdował się w Banku polskim i wynosił wraz z procentami rs. 81,288. Jednocześnie zaproszony został ś. p. Kolsdorf na członka pomocniczego komitetu w Warszawie, do wystawy wszech rossyjskiej w Petersburgu.

Ze wszystkich tych obowiązków umiał się wywiązać należycie, a praca jego i zasługi, wynagrodzone zostały kilkakrotnie oznakami honorowemi i wielu piśmiennemi podziękowaniami przez zwierzchność.

Dyrekeja Towarzystwa Kredytowego Miasta Warszawy.

Podaje do publicznej wiadomości, że według zawiadomienia Kancelarji do Spraw Kredytowych z d. 28 października v. s. 1871 r. N. 12,755, Ministerjum Skarbu cenę, po jakiej listy zastawne miasta Warszawy przyjmowane być mają na wadia i kaucje przy entrepryzach i dostawach rządowych, na czas do dnia 1 (13) stycznia 1872 r., oznaczyło na r. 70 za r. 100 nominalnej wartości listów zastawnych.

W przedmiocie zaś przyjmowania tychże listów zastawnych miasta Warszawy, na zabezpieczenie opłat celnych i akcyznych, kancelarja do Spraw Kredytowych odniosła się do Departamentów: Celnego i Dochodów niestających. (1—1) —10057—

Przegląd polityczny.

Rady departamentowe we Francji, jedne za drugiemu zawieszają już swoje posiedzenia. Za kilka dni otrzymamy wiadomość, że wszędzie już zasiadają w ich miejsce kommissje kontrolujące prefektów, w nowem prawie z dnia 14 sierpnia r. b. ustanowione. Zakończony już perjod działalności rad dozwala streścić rezultat uchwał, narad i sporów, jakie się w ich łonie pojawiły. W ogóle powiedzieć trzeba, że postawa rad była nadspodziewanie legalną, poważną i zastosowaną do opinji kraju. Kilkanaście wprowadzie uchwał reprezentacji zasiadającej po departamentach skassowano, jako naruszające prawo, lecz uchwały te wydane były przez rady okręgowe, współczesne departamentowym mniejszego od nich znaczenia i moralnej w kraju powagi.

Większość wybranych komissji stałych kontrolujących ma być republikańska. Republikańskie też były objawy ogólniejszych życzeń w łonie rad departamentowych. Jedna z nich w Charente inferieure wyraziła pragnienie, aby rzeczpospolita tiersowska mogła się w stanowczej formie utrwalić. Desideratum takie jest przeciwne literze prawa specjalnego rad departamentowych, odpowiada jednak najzupełniej duchowi nowego prawa publicznego Francji.

Najważniejszą, najbardziej pocieszającą ze wszystkiego jest okoliczność, że z niezmiernie małym wyjątkiem wszędzie oświadczone się na korzyść nauczenia obowiązkowego i bezpłatnego. Po pierwszej takiej uchwale, jaka na radach zapadła, powiedziano na tem miejscu, że projekt Simona mógłby znaleźć stanowcze poparcie w postanowieniach rad i od nich spodziewać się go należy. Fakta potwierdzają dziś przewidywania. Z jednej strony p. Thiers, pod naciskiem opinji departamentów porzucił resztę swych skrupułów, z drugiej znowu wszystkie prawie dzienniki w kraju i zagranicą zgadają się na to, że wzgromadzenie narodowe, projekt nabrał już tak wielkiego prawdopodobieństwa przejścia w prawo, że można być już, o los jego zupełnie spokojnym.

Ciągle zaprzeczenia ze sfer urzędowych dotyczące konstytucjonalnych zamiarów rządu na to tylko służą, aby na tle ich jaskrawiej odbijały się coraz to nowe pogłoski jednego niepoprzedniego pokroju. Tegóż samego dnia kiedy Ag. Havas zaprzeczala prawdziwości wszelkich wieści o zmianach ministerjalnych, rozprowadzano sobie w Paryżu o radykalnem przekształceniu gabinetu. Larcy, Cissej i Dufaure, ministrowie względnie do nowych torów na jakie ma być pchnięciem państwo wsteczni, ustapiliby miejsca ludziom nowym, z pomiędzy których Ricard, zajął by wydział sprawiedliwości, Valasé wojny, Berenger robot publicznych. — Nowo skompletowany gabinet wniósłby zaraz po grudniu dwa projekta, jeden

amnestji, (a jak właściwie byloby powiedzieć ulgi w wymiarze sprawiedliwości), drugi przeniesienia rządu do Paryża.

Manifestowano się w Paryżu dnia 15 listopada. Był to dzień imienia Eugenji, małżonki ex-csarza Francuzów. Za dawnych czasów w drugiej epoce życia Napoleona III-go obchodzono go urzędowem nabożeństwem w kościele de la Madelaime. W tym roku Wikariusz parafjalny zawiadomił, że nabożeństwa nie będzie. Pomimo tego, a raczej właśnie dla tego, zebrało się w kościele z pareset znakomości bonaparty-stowskich, które spisawszy w sercach swoich protokół stawiennictwa, porochodziły się do domów lecz przed tem jeszcze wysłały do „Cesarzowej Eugenji“ telegram oznajmiający jej, że się za nią i za jej rodzinę modlono w Paryżu.

Dzienniki wiedeńskie z wieczora d. 16 b. m. doniosły, że missja Kellersperga nie powiodła się. To doniesienie weszło do wczorajszego telegramu agencji Rudolfa Okręta. Można je uważać za więcej niż prawdopodobne, pomimo zaręczenia dzienników węgierskich, nawet „Naplo“ będącego dziś półorganem polityki przedlitawskiej. Kiedy „Naplo“ donosił że Andrassy porozumiał się już z Kellerspergem, że Kellersperg zmodyfikował swój program centralistyczny, postanowieniem układów w Galicji, że w skutek tego praktycznie już nawet myśl nowoprzyjętą przez siebie rozwijać zaczął z przywódcami stronnictw galicyjskich, że wreszcie ma 16 lub 17 [otrzymać formalne nominację na prezesa ministrów, w dziennikarstwie wiedeńskiem powtarzającym wszystkie te pogłoski, objawiała się pewna niewiara w przyjscie do skutku gabinetu Kellersperga, niewiara idąca najzupełniej na parze tylko z niechęcią dla wszelkich ustęstw na korzyść prowincji galicyjskiej.

Sama ta zależność pomiędzy jednym a drugim symptomatem wskazuje że kwestja galicyjska stanowiła główny przedmiot narad, które wskutek ważności swej i organicznego znaczenia, poprzedzić musiały koniecznie formację gabinetową Kellersperga. Zanim Cislestania zyskałaby miała nowem ministerjum, wprzódy powinnyaby mieć oznaczoną dla siebie w stałej formie nową politykę. Przed powołaniem ludzi trzeba powołać zasady na jakich ludzie ci w przyszłych rządach swych opierać się mają. Reakcja centralistyczna nie była stanowczą, bezwzględną. Ustąpienie Beusta wskazuje, że centralizm mógł zwalić doktrynę Hohenuwarta ale się na jej ruinach w całej bezwzględności swej nie przyjął. Wnosząc z wydarzeń jakiej się po upadku Hohenuwarta i powołaniu Andrassego rozwinęły, możnaby postawić domysł, że poróżnienie między Andrassym i Beustem powstało skutkiem tej samej przyczyny, która dziś według dziennikarstwa wiedeńskiego doprowadziła rozchwianie się missji Kellersperga.

Barometr polityczny centralizmu, mógł się znowu podnieść po niepomyślnym stanie onegdajszym. Może być jeszcze, że „Wienier Ztg.“ ogłosi nominację Kellersperga na prezesa ministrów ze zmianą programu czy też bez niej. Nie należy zatem uważać za pozbawione wszelkiego interesu wieści o ludziach mających wejść do nowego centralistycznego gabinetu. Kellersperg oprócz prezesostwa, miałby sobie oddane sprawy obrony krajowej, ministerjum spraw wewnętrznych dostałoby się p. Lasserowi, który przy talencie swoim umiałby wytwarzać rozmaite większości i mniejszości centralistyczne i anti-centralistyczne. Plener wzięłby skarb, Depretis handel, Unger sprawiedliwość, Stremayer wyznania i oświatę, Waschington rolnictwo. Przy formacji znalazłoby także dla siebie pomieszczenie, niewiadomo tylko w jakim charakterze: znany centralista Glaser i mało jeszcze różgłosny Chlumetzky.

Znaczącym jest fakt rozpisanie wyborów bezpośrednich w Czechach. Nastąpiło ono na mocy dekretu cesarskiego z dnia 14 b. m., kontrastygowanego przez ministrów Holzgethana, Scholla, Wehli i Grocholskiego.

Co do podróży Gólurowskiego podają dzienniki wiedeńskie nową oryginalną wersję, według której namiestnik Galicji miałby sobie poruczonem obznajmianie arcy-księcia Jana z biegiem interesów rządowych w prowincji.

Nominacja hrabiego Lonyay na prezesa ministrów węgierskich, długo wydawała się wątpliwą i trzeba było ogłoszenia dziennika urzędowego, ażeby te wątpliwości usunąć. Poprzednio minister skarbu w Węgrzech, p. Lonyay rozszedł się w dość niechętnem usposobieniu ze stronnictwem Daska, kiedy został powołany na zastępstwo pana Becke do ministerjum „wspólnych finansów.“ Administracja jego nie najlepsze zostawiła po sobie wspomnienie w Węgrzech, zarzucano mu mianowicie błędy popełnione w operacjach finansowych tyczących budowy kolej żelaznych. Od chwili swej instalacji w Wiedniu, trzymał się zdala od spraw węgierskich, a związki jego z frakcją panującą w parlamencie peszteńskim, zachowały tę samą cechę chłodu. Mówiono ze hr. Lonyay znajduje

UŁATWIENIE NADZWYCZAJNE,

przy prenumeracie wszelkich dzieł i pism periodycznych niemieckich w Księgarni, Składzie Nut, Strun i Ekspedycji gazet, pism krajowych i zagranicznych

FERDYNANDA HÖSICK,

przy ulicy Senatorskiej Nr 496, wprost pałacu Prymasowskich.

Księgarnia pragnąc umożliwić każdemu nabycie i abonowanie pism periodycznych dozwala abonującym opłacać takowe zeszytami w miarę odbierania.

Na żądanie, dzieła i pisma periodyczne do przejrzenia do domu udziela. Następujące pisma periodyczne rozpoczynające rok swój w Październiku, nadeszły już do księgarni i prenumeratorzy takowych pierwsze zeszyta zaraz otrzymać mogą.

Blätter für den häuslichen Kreis. wychodzi rocznie w 18-tu zeszytach. Cena zeszytu 22 1/2 kop. Prenumeratory, którzy cały rocznik abonują (choćby opłacając zeszytami), otrzymują jako premjum bardzo piękną rycinę, 25 cali szerokości, a 32 wysokości pod tytułem **Wspomnienie roku 1870 i 1871, wartujące rs. 8,** za dopłatą tylko kop. 65.

Daheim. Rocznie wychodzi 18 zeszytów. Cena zeszytu kop. 18.

Illustrierte Welt. Rocznie wychodzi 17 zeszytów. Prenumeratory całoroczni (choćby opłacali zeszytami) otrzymują jako **Bezplatną Premję** pyszny staloryt 25 cali wysokości i 22 szerokości, wyobrażający scenę z Szyllera. Don Carlos pod tytułem: **Piękne dni Aranzuezu, wartujące rs. 3,**

Buch für alle. Rocznie wychodzi 17 zeszytów po kopiejek 13 1/2. Prenumeratory całoroczni (choćby zeszytami płacili), otrzymują jako **Bezplatną Premję** pyszny staloryt 27 cali wysokości na 24 szerokości, pod tytułem **Poranek dnia weselnego, wartujący rs. 3.**

Roman-Zeitung. Rocznie 48 zeszytów. Cena kwartalna rs. 1 kop. 35.

Über Land und Meer. Rocznie wychodzi 26 zeszytów. **Cena zeszytu 22 1/2 kop.** Prenumeratory całoroczni (choćby zeszytami płacący) mają do wyboru dwa Premie, mianowicie:

a) Pyszny staloryt

Piękne dni Aranzuezu,

28 cali wysokości, a 22 szerokości, wartujący rs. 3, za dopłatą tylko kop. 35.

b) Pyszny fototyp wyobrazający:

Grupe Cesarza Niemieckiego z orszakiem dowódców armji na koniach, wartujący rs. 5, za dopłatą tylko rs. 1 Prenumerator każdy może obie premie nabyć po oznaczonej cenie.

Wachenhusen's Hausfreund. Rocznie wychodzi 16 zeszytów, po kop. 22 1/2.

Zu Hauze. Rocznie wychodzi 12 zeszytów po kop 12. Prenumeratory całoroczni (choćby zeszytami płacili), otrzymują jako **Bezplatną Premję** pyszny staloryt wysokości 28 cali, szerokości 22 cale, wyobrażający scenę z Don Carlosa **Piękne dni Aranzuezu, wartującą rs. 3.**

Premie pomieszczone są do obejrzenia, w księgarni.

Księgarnia powyższa przyjmuje przedpłatę na wszystkie inne pisma periodyczne wkraju i za granicą wychodzące, które Prenumeratorom bez oddzielnej dopłaty do domów odsela. (1-6) - 9979 -

KSIĘGARNIA Gebetnera i Wolffa otrzymała na Skład główny komedyjkę przeznaczoną głównie dla **Teatrów amatorskich** pod tytułem: **Nie można przewidzieć wszystkiego,** Przesłowie dramatyczne w jednym akcie **ALFREDA DE MUSSET** przekład **ZOFJI MELLEROWEJ.** komedyjka ta jest do nabycia we wszystkich Księgarniach tujejszych i zagranicznych po cenie 30 kop. (3-5) - 9276

cenę zachęcić powinno każdego dbającego o naukę języków do nabycia prawdziwie pożytecznych słowników.

Sprzedaż powierzona Księgarni i Składowi Nut **Maurycego Orgelbranda,** naprzeciw Posągu Kopernika, w Warszawie. (1-3) - 9923 -

Rada Miejska Warszawska Dobroczytności Publicznej,

podaje do wiadomości, że z powodu nie dościa do skutku licytacji na dzień 28 października (9 listopada) r. b. naznaczonej, na dostawę żywności na rok 1872, dla Domu Przytulku i Pracy, nowa in minus licytacja, na pomienioną dostawę, poczynając od podwyższonej ceny 12 kop. za dzienną porcję strawy jednej osoby, odbędzie się przed Radą Miejską w dniu 11 (23) listopada r. b., o godzinie 12-iej w południe.

Bliższe objaśnienia dotyczące licytacji, interesanci otrzymać mogą w Kancelarii Rady Miejskiej, każdodziennie w godzinach służbowych.

Rzeczywisty Radca Stanu, Szambelan, **A. Zaborowski.** (2-2) - 9960 -

OGŁOSZENIE.

Rząd Gubernjalny Radomski podaje do powszechnej wiadomości, że w biurze posiedzeń Rządu Gubernjalnego 25 Listopada (7 Grudnia) 1871 roku o godzinie pierwszej z południa odbędzie się publiczna licytacja in minus za pośrednictwem deklaracji opieczętowanych z głośnym po rozpieczętowaniu tych deklaracji przetargiem pomiędzy konkurentami, którzy je złożyli, na dwuletnią, począwszy od 1 (13) Stycznia 1872 roku do tegoż dnia 1874 r., dostawę dREW, świec, oleju lampowego i słomy dla wojsk, zarządu i zakładów wojskowych w Gubernji Radomskiej, z nadmienieniem, że warunki tej licytacji mogą być oglądane w Oddziale Wojenno-Politycznym Rządu Gubernjalnego i że ogłoszenie szczegółowe o tej licytacji znajduje się wydrukowane w Ruskim i Polskim Dziennikach Warszawskich, oraz w Radomskich Wiadomościach Gubernjalnych. (3-3) - 9941 -

W dniu 12 (24) listopada 1871 roku, o godzinie 2-iej z południa, w Trybunale Cywilnym w Warszawie, pod N-rem 549, w Wydziale II-gim, sprzedane zostaną w drodze licytacji przed W.żnym Sadkowskim, Assesorem delegowanym, **Nieruchomości NN-ra: 3005 i 3006,** w Warszawie przy ulicy Czerniakowskiej położone. Licytacja zacznie się od summy rs. 8483 kop. 98, a wadium złożone być ma w summie rs. 600. Warunki licytacyjne przewidziane być mogą każdego czasu, w Kancelarii Trybunału Wydziału II-go, w Warszawie, i u podpisanego Patrona, w Warszawie pod Nr 1765 zamieszkałego.

Izydor Karśnicki, Patron. (2-3) - 9980 -

Dla Dam życzących mieć OBUWIE ELEGANCKIE, i z wyborowego materiału, PP. Szewców, Fabrykantów Obuwia Damskiego i Handlujących.

Zawiadamia się PP. Szewców i Fabrykantów Obuwia damskiego, jak również handlujących w Warszawie i na prowincji zamieszkałych, iż przy ulicy **Krzywe-Koło pod Nrem 14** nowym w Warszawie, otwarty został Zakład szycia na maszynie,

CHOLEWEK DAMSKICH, wszelkiego gatunku z materiałow jak najlepszych i po cenie umiarkowanej. Sprzedaż hurtowa i obstalunkowa PP. handlujących i Majstrów życzących zaopatrywać kundmanów swoich w **wyrób rzeczywiste doskonały,** raczą znieść się osobiście lub listownie, adresując jak wyżej do **Antoniny Smoleńskiej,** a odpowiedź z warunkami bezwzględnie nastąpi.

Wysełki na prowincję, po porozumieniu się, mogą być wysłane nie tylko cholewek ale już gotowego zupełnie obuwia - i to bezzwłocznie.

Obstalunki Osób prywatnych przyjmują się. (2-3) - 9914 -

FOLWARK

objęmujący przestrzeni około dziesiątyn 210 (włók 14), wedle miejscowej opinji, w dobrej glebie, położony w powiecie Radymińskim, parafji Niegów, gminie Zabrodzie, o 7 wiorst (1 milę) od Tłuszcza pierwszej stacji drogi żelaznej Warszawsko-Petersburgskiej, z inwentarzem żywym i martwym, jaki obecnie na gruncie zaprowadzony został, jest zaraz do sprzedania za gotowe pieniądze, **bez pośrednictwa osób trzecich.** Wiadomość bliższa w Kancelarii W-go Zawadzkiego, Rejenta, przy ulicy Miodowej. (1-3) - 10046 -

W Hetelu Litewskim, u Akuszerki Podolskiej, jest

Mamka młoda i zdrowa,

z młodym pokarmem, życzy sobie iść w obowiązek, zdecydowałaby się i wyjechać gdyby się trafiło. (1-1) - 10055 -

Przyjmują się **Panienci** do nauki szycia na maszynie i nauki kroju, podług metody francuskiej, oraz przyjmuje się krawieczyzna, jako to: suknie, salopy z futrem, palta i wszelka bielizna, pikowanie, stembowanie na łokcie, po bardzo taniej cenie. Tamże są potrzebne **Panny** podręczne i do nauki. Ulica Wspólna Nr 20, dom Gutowskiego, stróż wskaże. (2-3) - 9963 -

Jest do sprzedania

PLASZCZ

granatowy, **Nieżwiadkami** podbity i **Szuba z Szop** Syberyjowa, w dobrym zupełnie stanie na dobry wzrost, oraz **Powóz** z fordeklem zdatny do podróży i do miasta, przy ulicy Elektoralnej Nr 31, mieszkania Nr 11. Widzieć można codziennie do 10-tej z rana i od 1-iej do 2-iej po południu. (2-3) - 9916 -

Lekcje kroju sukien damskich, podług najnowszej metody francuskiej za umiarkowanym wynagrodzeniem pobierać można w pracowni krawiectwa damskiego J. Samsonowicz, przy ulicy Szerokiej Freta pod Nr 12 nowym, gdzie także można dostać **fasonów** rozmaitych. - Tamże jest do wynajęcia **Pokój** wspólny z alkową dla osoby niemłodej, przyzwoitej, z usługą lub bez takowej. (3-3) - 9640 -

CENY ZNIŻONE. Słowniki tanie i dokładne:

1. NIEMIECKO-POLSKI, (zamiast rs. 1 tylko kop. 60; z przesyłką pocztą kop. 80).
2. NIEMIECKO-ROSSYJSKO-POLSKI, (zamiast rs. 1 kop. 80 tylko rs. 1; z przesyłką pocztą rs. 1 kop. 20).

Ułożone podług najlepszych i najnowszych źródeł, zawierające: wszystkie zwyczajne wyrazy w ich znaczeniu właściwym i przenośnym; wyrażenia techniczne przyjęte w naukach i sztukach; akcentowanie wyrazów niemieckich i rossyjskich, z dodaniem w końcu: słownika starożytnej i nowszej jeografji, spisu imion chrześtnych, skrótów używanych w niemieckim języku i tabeli odmiany słów nieforemnych

wydane przez

Henryka Liebkind.

Słowniki wymienione zalecają się nie tylko szczególną dokładnością i poprawnością, lecz akcentowaniem wyrazów w bardzo małej liczbie podobnych dzieł pomieszczonych. Z uwagi zaś na niezwykłą przystępność

